

Izhaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
dopoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Inserati: Enostopna peti-
vstica 60 vin., pogojen
prostor 1 K.; razglasi in
poslano vrtica po 1 K.;
večkratne objave po do-
govoru primeren popust.

NAPREJ

Glasilo Jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Posamezna številka stane

40 vianrjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto 72 K., za po-
leta 36 K., za četrt leta
18 K., za mesec 6 K.
Za Nemčijo celo leto 77 K.,
za ostalo tujino in Ameriko
84 K. — Reklamacije za
list so poštne proste

Upravništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Karl Kautsky o per- spektivah revolucije.

Vsak poznavalec Marksa pomeni to, da se mora v revoluciji razločevati na eni strani med njenimi resničnimi in na drugi med njenimi idealnimi pogoji, pod katerimi se izvrši, na drugi strani med željami, potrebami in cilji revolucionarjev. Če motrimo izid revolucij na podlagi teh subjektivnih činiteljev, potem je do- sledje vsake revolucije ponesrečilo, angleška srzi sedemnajstega sto- letja ravnotako kakor francoska koncem osemnajstega in evropska sredi devetnajstega stoletja. In ven- dar pomeni vsaka izmed njih velik korak naprej v smeri moderne de- mokracije in socialne povzdige do tedaj zatiranih ljudskih razredov.

Nesoglasje med cilji revolucio- narcev in resničnim izidom revolucije je moralo biti naravno tem večje, čim nevednejše in upornejše so bile ljudske mase proti temu, kar je bilo v revoluciji družabno mogoče in potrebno. Smeli bi bili pričako- vati, da bo v sedanjih revolucijah to nesoglasje veliko manjše kot v pre- jšnjih revolucijah, da torej zaradi tega ne bo samo objektivno preseljena s stališča zgodovinarja, marveč tudi subjektivno s stališča udeležencev bo- jevnikov nikakor ponesrečilo. Kautsky sedaj ima ljudske mase, potem šol, časopisa, splošne volilne pravice, združevalne in zborovalne svobode veliko več političnega in ekono- mskga obzora kakor poprej.

Ne ustavlja se pa tudi ne ekono- mski razsednost tako trdovratno kot poprej. Politična ekonomija je že predčasno spoznala, da se vrši ekono- msko življenje strogo zakonito. Delavski neposredni razredi so vendar to spoznanje zavrnili, ker so zakon politične ekonomije napravili uboštvo mas za naravni zakon, ki se prav tako ne da razveljaviti kakor tudi drugi naravni zakoni. To se je šele izpremenilo, ko je nastopil Marks, ki je pač spoznal, da učinku- jejo zakoni politične ekonomije z močjo naravnih zakonov, ki se ne dajo po poljubnosti izpreminjati, ki pa je spoznal te zakone ne kot za- kone, ki se zmerom enakomerno po- navljajo, marveč kot zakone napre- dka, ki obstoječe končno premagajo. Marks ni le spoznal samo potem me- ščanske ekonomije potrebo uboštva mas ob gotovih pogojih, marveč tu- di neizogibnost odprave tega ubo- štva, čim dosežemo dani ekonomski pogoji gotovo višjo stopnjo razvoja.

Mi pričakujemo, revolucija pride kot produkt proletarskega razred- nega boja, boja, v katerem more pro- letariat šele zmagati, potem ko bo potem njega močno združen in po- tem ko postane večina prebivalstva. Toda revolucija je prišla po milita- rističnem polomu vladajočega siste- ma, v Rusiji kakor tudi v Nemčiji, prišla je zaradi zmage nad tem siste- mom potem zunanega orožja, ne pa potem notranjega ojačenja proleta-

rijata. Vojaški poraz gotovo seveda ne bi bil zadostoval za izvedbo re- volucije, če ne bi bili v deželi sami energični revolucionarji. Toda po- raz v zunanjem boju je dal proleta- rijatu politično moč v trenutku, ko ni bil v posesti svoje popolne moči. V Rusiji tvori le malo manjšino pre- bivalstva. V Nemčiji znaša že pre- ceščno večino, toda revolucija je oslabela zaradi notranjega razkola, in dosedaj ni še mogla premagati te oslabelosti. Razdor v socialni demo- kraciji je bil le posledica vojne. Toda to ni edino otežkočanje revolucio- narnih pogojev, ki jih je povzročila. Ekonomska podlaga, na kateri naj bi se socializem povzdignil, je bilo ve- likansko bogastvo, ki ga je kapita- lizem ustvaril in ki je omogočal, ure- diti režim blagostanja za vse. To bogastvo je bilo pa v domača pet- letni vojni in vojnem stanju skoro popolnoma upočaseno in s tem ob- čutno odtegnjena ekonomska pod- laga socializmu. Istočasno je ekono- mično mišljenje in ekonomsko raz- umevanje izgubilo iz vseh razredov. Vojna bi bilo, ko jo ni bilo mogoče hitro končati, mogoče nadaljevati le, če bi bili mogli celemu narodu od- svetovati brezskrbnost in lahkomis- ljnost, ki slepo toliko časa zapravljajo, dokler so zaloge, ne da bi se brigala za jutrajšji dan. Prividila je množestevine delavske sloje na visoke plače, druge na po- stopašvo in kapitaliste na nepri- merne velike dobičke ob času rapid- nega ekonomičnega propadanja. Po- sledice stopajo sedaj na dan. Del proletarijata hoče glede na svojo po- litično moč takoj dospeti k splošne- mu blagostanju, kar je pa ob danih ekonomskih pogojih nemogoče. Drugi del je prestrašen radi te pre- šernosti, čuti nemogućnost izvedbe, sam pa je izgubil vsako ekonomsko uvidevnost, nima nobenega premis- ljenege ekonomskega programa, oklepa se zato boječe obstoječega, se silno ustavlja vsakršnim novota- rijam in se da le nerad k tem pri- siliti, namesto da bi odločno in smelo nastopil pot drznih reform, ki so spriče splošne bede prav potrebne.

Toda še drugačiji dedščino je za- pustila vojna revoluciji, dedščino, ki je hujša kot brezmejno ekonomsko uničenje potem uboštva in zme- de, potem nevednosti in nestanovit- nosti. Ta najhujša dedščina je kult oblasti. Vojaška zmaga je posledica zmage tuje volje nad lastno voljo in silnimi pomočmi. Militarizem sloni na neomajni veri v vsega- mogočnost oblasti, na preziranjju ekonomskih in socialnih pogojev ljudskega življenja. Kako zelo more zavesti militaristično mišljenje, nam potrjujejo mojstri marksizma sami. Engels kakor Marks stojita na istih teoretičnih načelih, oba sta raziskala najgloblje ekonomsko življenje svo- jega časa. Vendar je v to Marks še nekoliko globlje prodrl kot Engels. Zato na je ta veliko globlje preiskal bistvo vojne kot Marks. Ko je leta 1862. v Zedinjenih državah izbruh-

nila vojna med severom in jugom, je pričakoval Engels zmago Južnih dr- žav, in to je tudi smel, ker so te ime- le boljše vojaške moči. Marks je pa nasprotno računala, zagotovo na zma- go ekonomsko močnejših severnih držav. In imel je prav. V sedanjih vojni je preziranje ekonomskega ele- menta — Angleško in posebno Ame- riko — dovelo moč nemškega mili- tarizma k polomu. Kljub temu pa njegov um vstaja zopet v revoluciji. Vsled dolge vojne so bili prepolni širši sloji proletarijata popolnoma s preziranjem ekonomskih pogojev in s trdno vero v edino gospodstvo sile. Duh, ki ga navdahnje špartaki- zem, je pravzaprav duh Luden- dorffa, seveda ne z ozirom na cilje, pač pa z ozirom na metodo. In prav kakor ni Ludendorff uničil samo Nemčijo, ampak je tudi militarizem pri nasprotnikih, namreč v Franciji znatno ojačil, tako ne doseže tudi špartakovec ne le pogubo svoje stvari, ampak tudi ojačenje nasilne politike večinskih socialistov. Neske je nasprotni pol špartakovec. Pod vsemi temi neugodnimi vtiski vojne se v sedanjih revolucijah vsaj začasno povrača hrepenenje po ekonomskem spoznanju in prilagotuje strem- ljenje in ravnanje socialistov k temu spoznanju nasproti težnjam, ki nastajajo iz golih želj in potreb in hipnih razpoloženj. S tem se pribli- žuje proletarska revolucija podobi meščanske revolucije, bolj kakor smo pričakovali, in vsled tega na- staja zopet nevarnost, da bodo tudi v nji stali cilji in težnje revolucio- narcev v nesoglasju z njenim kon- čnim resničnim izidom. Ta možnost ni prav razveseljiva. Bati se je, da bo v revoluciji velikanska potratna moč in pomočkov, ki bi se lahko prihranili, če ne bi se dali ljudje nič več voditi od slepih nagonov, am- pak od onega jasnega znanstvenega spoznanja, ki nam ga za dosego tega že danes nudi socialistična teorija.

V tem pa, tako malo kakor je raz- veseljivo to, revolucija kot nasle- dek vojne spravi med proletarijatom na površje elemente, ki na enak na- čin kakor poprej strokovni birokrati ravna po geslu: »Zamuj! razum in znanstvo, največji sili človeka!»

Tako se vsled tega ne sme takoj obupati. Naj si bodo žrtve še tako velike, ki jih utegne zahtevati revo- lucija, če ostane pri svojih sedanjih metodah, ob slepo besnečem pritisku od leve in ravno tako slepo naspro- tjujočem umikanju od desne, vendar proletarska revolucija ne bo pro- pala, kakor niso propadle niti me- ščanske revolucije; in če tudi v njej pogine še toliko revolucionarnih oseb in skupin. Ta bo in mora do- vesti do novega, višjega, popolnej- šega razdobja človeške zgodovine, in srečni se smejo imenovati tisti, katerim se posreči v teh viharjih dneh vzdržati in dočakati zdravi na telesu in duši one čase, ki bodo želi, kar bo sedaj v viharju med gro- mom, bliskom in točo vsejanega.

Naloge „Napreja“ v bližnjem času. Napredek lista. — Naš podlistek.

Vabilo na naročbo.

Kakor naznanjeno, pričnemo za- četkom prihodnjega meseca objavl- jati velezanimiv roman švedskega pisatelja Avgusta Strindberga »Be- dakova izpoved«. Ta roman je zares grandiozna slika pisateljevega živ- ljenja in življenja njegove dobe. Či- tatelja prevzame ta knjiga že od vsega začetka s tako silo, da bi jo najraje takoj prečital do konca. De- janja se vrste za dejanjem v nepre- stanih pestrih potezah. Iz te knjige govori orjaška duševna potencia. Iz nje odseva tragika duševnih zmot in socialnih zločinov krivične člo- vške družbe. Ta roman bo imel v javnosti nedvomno hrupni uspeh in žal bo vsakomur, ki zamudi dragoceno priliko, da ga že od vsega začetka čita.

To izredno knjigo bo prevedel eden naših poznanih, najboljših pi- sateljev.

Vsebinska lista se bo poleg tega obogatela tudi z drugim važnim gradivom. Skrbeli bomo zlasti, da dobi javnost natančnejši vpogled v dogodke in spre- membe v vseh večjih in manjših evropskih drža- vah. Pečali se bomo nadalje vneto z vsemi notranjimi social- no-političnimi problemi ter v to svrhu uredili redno do- pisovanje iz vseh važnej- ših krajev v državi, zlasti iz

Belgrada, kjer bomo pazno za- sledovali parlamentarno de- lovanje.

Odkar smo povečali obliko lista, smo se bolj in bolj pečali z vsemi najaktualnejšimi problemi sedanjega kritičnega časa. In kakor vidimo, ne ravno brez uspeha. Število na- ših čitateljev narašča ne- prestano dan za dnem v izredno obilni meri. Nismo pričakovali tako velikega uspeha v tako kratkem času.

Upamo zato, da nam bo mogoče izdajati list še v doglednem času na šestih straneh sedanje oblike.

Čitatelji, ki niso še naročeni na list, naj ga takoj naroče!

Naročniki, koim poteče koncem meseca naročnina, naj jo pra- vočasno obnove!

Pri pošiljanju naročnine naj se točno označi, če je pošiljatelj nov ali star naročnik.

Naročnina za »Napreja« znaša:

mesечно	K 6.—
četrtletno	» 18.—
polletno	» 36.—
celoletno	» 72.—

Podlistek pričnemo objavljati, kakor omenjeno, začetkom prihod- njega meseca.

Naročite »Napreja«, obnovite na- ročnino!

Brzjavne vesti.

Jugoslavija.

Položaj na severni meji.

LDU. poroča dne 23. maja ob 11. iz uradnega vira: Nemci so 22. maja ponovi neprestano nadlegovali naše straže južno od Spodnjega Dravo- grada z ognjem pušk in strojnic. Na- pad sovražnega oddelka blizu hiše Schulerjeve severozapadno od Slo- venjega Gradca je odbila pehota s sodelovanjem našega topništva. Na vsej severni fronti je položaj neiz- premenjen.

Za naše meje.

LDU. Saint Germain, 22. (Dun. KU.) »Temps« poroča: Črta, ki se je določila kot meja med Nemško Av- strijo in Jugoslavijo, okrnjuje, kakor vse kaže, pravice jugoslovanskega prebivalstva. Izkazalo se je zaradi- tega, da je potrebno stvar na neka- terih poveljih prihajajočih točkah izpremeniti. Ta revizija se je že iz- vršila, vendar pa italijanska vlada dozdnevno ni pri volji dati svojo de- finitivno privolitve, dokler ni ureje- no mejno vprašanje med Italijo in Jugoslavijo. Najhujše se bo zaradi- tega predaja mirovne pogodbe nemškoavstrijskim delegatom za- kasnela za nekoliko dni.

Plebiscit v okupiranem delu Dal- macije.

LDU. Split, 22. (LDU.) »Nova Doba« objavlja pregled o izvršenem plebiscitu za državo Srbov, Hrvatov in Slovencev v onem delu Dal- macije, katerega je italijanska voj- ska okupirala do 20. maja 1919. Od vsega prebivalstva 35 okupiranih občin, ki štejejo 310.514 duš (?), se je izjavilo za Jugoslavijo 286.674; izjaviti se jih ni moglo 12.959 in ni se jih hotelo izjaviti 12.939. Skupni odstotek onih, ki se v okupirani Dalmaciji niso hoteli izjaviti za našo državo, je 3 in pol odstotni.

Vojaška zveza med Jugoslavijo in Francijo.

LDU. Berlin, 22. (DunkU.) »Telegraphen Union« poroča s švicarske meje, da se glasom Agence Havas zatrjuje, da namerava francoska vlada skleniti z Jugoslavijo vojaško zvezo.

Po svetu.

Nemški delegati izročili zopet dve noti.

LDU. Versailles, 22. (DunkU.) Nemci so izročili danes Clemen- ceauju dve noti, prvo o vprašanju nemškega imetja v inozemstvu,

LISTEK.

Aleks. Toman:

Alkohol in cigareta — v Ameriki in pri nas.

»Slovenci! Nezmerno pijančeva- nje je naša narodna sramota in po- kuba. — Pijanci in nezmeri pivci so grobokopci naroda. Sramota pi- lancem!...«

Le-te in še nekaj več obupnih klincev glede pijančevanja na Slove- ncem prinašajo vsi slovenski listi zadnji čas. Namen teh oklicev je ne- dovomno plemeniti in koristen, le do- staviti bi se moralo: Največja sra- mota in krivda pije- ene one, ki so kot merodajni čimbelji v državnem življenju strast pijančevanja gojili, podpirali, med ljudstvom vzgajali!

Avstrija je ljudstvo napojila z rumom, potem ga poglala v boj, v ogenj proti onim, ki nam niso nič storili, da, ki so bili po krvi naši ple- menski bratje! In vi, »boljši« krogi, ki ste bili briči in rabelni Habsbur-

žanov, ste sklicevali shode, proce- sije, kjer se je pilo in kričalo: Ži- vela vojska!

Avstrija je propadla, propadla zato, ker ni imela moralnega in npravnega jedra, ker se je upirala na sile, ki v kritičnem trenutku vedno odrečejo svojo pomoč.

Vihar vojne sreče nam je dal Ju- goslavijo. Slovenski narod je stopil v vrsto osvobodilnih narodov.

Možje, ki vam je po polomu Av- strije padla vsa oblast v naročje, hotite svobodnih državljanov in ne podanikov, katerim bi vladali ne- omejeno čez um, dušo in srce!

Že več desetletij nam statistični podatki pripovedujejo, da so slove- nske dežele načeljevale onim, ki so stavljeni v varstvo kriminalnega pravosodja. Le Dalmacija nas pre- sega v tem oziru. Statistični podat- ki nam tudi kažejo, da je bila Kranj- ska glede pridobitve poljskih pridel- kov na zadnji stopnji v Avstriji. Dalmacija nas je tudi na tem polju presegala.

Oba ta dva žalostna pojava dr- žavnega življenja, sta imela izvor v pijančevanju.

Živa, strasti podvržena, občut- ljiva narava slovenskega značaja, podžgana z opojno pijačo, se izra- zuje v nepremišljenem govorjenju in udarcem. Razjarjena poseže po nožu, kolu ali karkoli je blizu.

Kmetovalec, ki posedu po krč- mah, se potika po žganjarnah, pro- dajalnah, kjer se je točil špiritovec za 2 ali 3 krajcarje »šiv«, nima dosti čiste glave, da bi premišljeval o bo- ljem ali slabšem obdelovanju svoje grude, o prikladnosti raznih gnojil, o izbiri plemenske živine. Za to ni- ma časa. O denarju, ki splava iz žepa po »frakelinih«, še govoriti ni. Povsod se je prodajalo vino in žga- nje. Povsod se je kahal sadilevec, brinjevec, češnjev, slivovka, čer- ničev, itd.; vsak je dobil koncesijo za »obrt« ubijanja človeških mož- gan, zdravlja in gospodarkega raz- voja — vsega napredka. Časniki so mrgoleli oglasov veselje, shodov, iz-

letov — posebno v sobotnih izdajah. Strokovna kot kulturna društva so pri opojni pijači po gostilnah raz- pravljala o življenjskih vprašanjih svojih članov. Zato ni bilo nobene resnosti v javnem življenju, zato se ni nikoli kaj izdatnega doseglo in zato je izginilo toliko v dobrem na- menu ustanovljenih društev, zadrug, trgovskih in obrtnih. Ostal je samo maček.

Navedel sem nekoliko vidnih vz- rokov, ki so gojili pijančevanje med nami.

Koliko pijančevanja pa je imelo svoj izvor v duševnih krizah posa- meznikov, onih, ki so prišli na ta svet z bolj razvitim umom in bolj ži- vim čuvstvom, kakor je to pri navadnih ljudeh navadno! Le-ti ljudje, z odkritimi, za vse plemenito vnetimi značaji, polni poželjenja de- lati za svoj rod v oni smeri, katero so oni v svoji prosvitelnosti sma- trali za pravo, so naleteli med svo- jimi rojaki na zasmehovanje svojih idealov. Želi so zaničevanje, pre-

ganjanje. Razdvo, ni s seboj in s svetom, so segli po kupici, ki »to- laži«. Poginili so v revščini, v ječah, blaznicah, za plotom. Drugi, bolj egoistični, ko le-ti, so se udali ču- ševni sužnosti, spremljevalki uradov in služb brezdušnega avstrijskega birokratizma, so se udali pijači na tihem in previdno... Tako je cel na- rod propadal v alkoholu. Takega je našla naša Jugoslavija.

Ni čudo, da je tako daleč prišlo! Sam cesar z drugimi člani dinastije, visoki plemenitaki na Češkem, Gal- cij, na Madjarskem, so kuhali in žgali iz krompirja, lečmena, itd. v velikih tovarnah špirit, ki so ga raz- livali po celi državi.

Zato so dobivali še državno na- grado, kar na milione — ker so nižjim slojem tako premeteno znali zastrupljati njih možgane. Avstrij- ska riba je že davno spredela ori glavi in naravno je, da se je s časom tako zasmrdela, da lo je svet že iz zdravstvenih ozirov moral vreči na gnoišče svetovnih odpadkov.

drugo o delavskem pravu, slednje kot protidogovor na francoski odgovor. Obenem je tudi Clemenceau odposlal dve noti: Odgovor na nemško noto o gospodarskih posledicah načrta mirovne pogodbe in odgovor na nemško noto o zvezi narodov.

Podaljšanje roka nemškim delegatom za predložitev protipredlogov.

LDU. Pariz, 22. (Brezžično.) Nemškim delegatom je dovoljeno osemindnevno podaljšanje roka za predložitev protipredlogov. Grof Brockdorff-Rantzau je naslovil na predsednika mirovne konference, Clemenceau, pismo, ki slove: Gospod predsednik! Nemška delegacija namerava obvestiti alirane in asociirane vlade še o nekaterih točkah, katerim pripisuje praktičen pomen. Predložila bo torej: a) noto o teritorialnih vprašanjih na vzhodu; b) noto o Alzaciji-Loreni; c) noto o zasedenem ozemlju; d) noto o izpolnitvi obveznosti, ki jih je prevzela Nemčija glede obnove; e) noto o načinu, kako naj se postopa odslej z vsemi vprašanji, ki spadajo v delavsko zakonodajo; f) noto o postopanju z nemško lastnino v sovravnem inozemstvu. Razentega se izdeluje poseben resume pripomb, za katere daje nemški vladi povod osnutek mirovne pogodbe v svojih detajlnih določbah. Z ozirom na to, da so gori omenjena vprašanja deloma zelo težavna in zapletena, ter da je bilo potrebno, obravnavati jih s pomočjo izvedencev tako v Versaillesu, kakor v Berlinu, jih ni bilo mogoče obdelati vseh v roku 15 dni, ki ga je določila Vaša ekscelencija dne 7. t. m., dasiravno si je prizadevala vsa delegacija, da v tem roku izdela in predloži kolikor mogoče mnogo not. Iz navedenih razlogov predlagam v imenu nemške delegacije, naj se smatra vsebina teh not za predmet razprave (v brezžični brzojavki kratek presledek nečitljiv) in naj se nam dovoli rok, kakršen je potreben za temeljitejšo razmotrivanje. Blagovolite sprejeti, gospod predsednik, zagotovilo mojega velesposlovanja. — Grof Brockdorff-Rantzau. — Clemenceau mu je odgovoril v pismu, kjer ga obvešča, da je rok podaljšal do 29. maja.

Nemški delegati odpotovali v Spa.

LDU. Versailles, 22. (ČTU.) Šest nemških mirovnih delegatov, med njimi grof Brockdorff-Rantzau, je snoči odpotovalo v Spa, kjer se bodo z ministrskim predsednikom Scheidemannom in drugimi člani kabineta posvetovali o važnih stvareh. Gre za to, da se nemški delegati in berlinska vlada zedinijo zlasti o vprašanju, je-li bilo podaljšanje roka umestno. Nemška delegacija je želela podaljšanje roka, berlinska vlada pa je bila zoper podaljšanje. Razentega niso bili edini glede vprašanja, kaj bi bilo ugodnejše, ali poslati posamezne note ententi, ali odgovoriti na mirovne pogoje v eni veliki skupni noti. Mirovna delegacija se vrne tudi v Versailles.

Ameriška mornarica.

LDU. Amsterdam, 23. (DunkU.) Kakor poroča brezžična brzojavka iz Washingtona, se bo zavzemal ameriški mornariški tajnik Daniele v kongresu za to, da bo štela trajna sila ameriške mornarice na častnikih in na moštvi 200.000 mož.

Ententne ladje v Finskem zalivu.

LDU. Bazel, 22. (ČTU.) Iz poročila britanske admiraltete je posneti, da križari v Finskem zalivu 22 ententnih vojnihih ladij. Francoske kakor tudi angleške ladje so pod poveljstvom admirala Cavana. Boljševiki so proglasili zaliv petrogradski za vojni pas. Vse ozemlje južno od Petrograda je pod težkim ognjem angleških in francoskih ladijskih topov.

Neodvisnost Estonke proglašena.

LDU. Pariz, 22. (Brezžično.) Iz Revala poročajo: V slovensi seji konstituante dne 19. maja je bila proglašena popolna samouprava in neodvisnost Estonke.

Mehikanska vlada še ni priznana.

LDU. Lyon, 22. (Brezžično.) Angleška, Francija in Italija še vedno niso priznale vlade generala Carranza v Mehiki. Ta vlada je dosedaj priznana edinole od vlade Zedinjenih držav. Francija, Angleška in Italija priznavajo brez pridržkov Zedinjenim državam Monroejevo doktrino glede Mehike, ker imajo Zedinjene države to edino eminentno gospodarsko in finančno interese, dočim so evropski interesi v Mehiki samo finančnega značaja.

Kriza na Turškem.

LDU. Lyon, 22. (Brezžično.) Iz Carigrada javljajo: Vsed krize, ki je izbruhnila zaradi zasedbe Smirne po zavezniških četah, je sultan poveril Ferid paši nalogo, da sestavi iznova kabinet, kateremu bo načeloval on sam kot veliki vezir. Razen tega prevzame tudi ministrstvo za zunanje posle. Ali Kemal postane minister za notranje stvari, general Torgut pa vojni minister.

Iz Slovenije.

Celje.

Ovadaštvo in brutalnost poganjata vedno bujnejsše sadove. Pri nas v Celju imamo n. pr. plačane in neplačane policaje. Ali plačani delajo svojo službo pošteno. So pa neplačani, ki so najeti od raznih voditeljev strank, da rujejo zoper nas socialiste. Ker pa po poštenim potom ne morejo opravljati svoje službe, se poslužujejo obrekovanja in laži. Tako smo ravno sedaj izvedeli za sledeči dogodek. V Gaberju »pri Jugoslovani« ima gostilno v najemu neki Lesjak. V to gostilno zahajajo tudi socialisti in imajo tu tudi kak sestanek. To pa gospode od narodne stranke tako boli, da so šli in so prosili posestnika gostilne, da naj Lesjaku odpove in naj da gostilno v najem predsedniku J. D. S. Ker pa to z lepo ne gre in nima nobenega vzroka gostilno vzeti, vohunijo razni Vrečki in drugi pristaši J. D. S. v skritih kotlih, kdo gre ven ali notri. Izobnaši so tudi to, da socialisti lezejo ponoči pri oknih ven in notri. Mi pa zahtevamo od političnih poštenjakov »ali Vrečko, da naj nam navede osebe, katere so bile, in naj bo odkritosrčen, če ne, ga imenujemo političnega lažnjivca. Toliko v vednost!

Iz begunskega taborišča v Strnišču.

»Begunskemu odboru v Strnišču« v odgovor na članek »Razmere v Strnišču« objavljen v »Napreju« dne 17. in v »Slovenskem Narodu« dne 20. t. m.

Pišete, da ste uvedli od svoje strani preiskavo. Ako bi bili pri tej priliki mene kot »glavnega« krivca ali koga izmed drugih »krivcev« zaslišali, bi bili marsikaj spoznali in prihranili navedeni članek. Sicer pa dvomim, da vam ni še predstojnik stvari dovolj poljsni.

Da pa lahko javnost sodi, kako velikansko nepravilnost sem zagrešil, izpovem:

Gospod okrajni glavar ptujski me je poslal začetkom marca v Slavonijo, da sem nakupil deloma za begunsko taborišče, deloma pa za okrajno glavarstvo okoli 20 vagonov žita in moke.

Z vednostjo okrajnega glavarja se je peljal zraven pek Lozinšek. Dogovorila sva se, da dobi z našim transportom vagon moke po ceni, kolikor bo nas stala. Založil je 10 tisoč kron in se odpeljal. Ker pred Velikonočjo moka še vedno ni bila tukaj, in ker jo je Lozinšek do tja za gotovo pričakoval, sein njegovi prošnji kot namestnik odsotnega predstojnika ustregel in dovolil, da sme po 500 kg moke iz tukajšnje zaloge kot predjem poslati. Stari sem to z mirno vestjo, ker je bila naša zaloga taka, da se ni bilo bati, da bi nam zmanjkalo pred prihodom transporta iz Slavonije.

Zrele pa, katero sta bila dva nastavljenca brez moje vednosti prodala, in bila begunska, marveč last demobilizacijske uprave. Preskrbelo se je, da sta bila nastavljenca odpuščenata, denar pa je odposlan na pristojno mesto.

Anton Ogorelec,

načelnik in oskrbnik.

Nadaljno besedo v tej zadevi priročamo sedaj begunskemu odboru v Strnišču.

Novo mesto.

V Novem mestu županuje že okrog 7 let neki Rosman. Ljudstvo se je pri volitvah navduševalo za tega človeka v najboljši nadi, da bo liega v mestu pač ne more izbrati. Na dan izvolitve mu je še godba meščanske garde zalagala par podoknic in mu častitala k tako visokemu odlikovanju. Bi je mož na mestu — če tudi nima prav nikake življenjske izkušnje. Delal je marljivo v svojem uradu, delal pa je bolj zase. Svoje volilce ni več poznal. Prišla je nesrečna vojna! Župan je noč in dan študiral, kako naj vlada. Prevzel je vse mogoče panoge kmetijstva, brez dovoljenja občinskega odbora. Sam — prav sam je gospodaril, kupoval in prodal je razna živila in oddajal kot aprovizacija nekatere stvari prav po visoki ceni. Pa ne samo to! Danes, ko je konec vojne, in je nakup živil popolnoma prost, manjbolira

možakar še vedno z imenitno svojo reklamo Jopetom s pokvarleno moko.

Zanimivosti iz Tržiča.

Prejeli smo sledeči dopis s prošnjo, da ga objavimo v celoti in takoj, ker je stvar nujna. Glasi se:

Kratko in mlo povedano: Duhoščina si jemlje pri nas pravico, klicati na odgovor in terorizirati one ljudi, ki niso pristaši klerikalne stranke. Te »pravice« se zlasti poslužuje gosp. kaplan Čadež. Majsko slavlje mu ne daje miru. Otroci, ki morajo iskati pouka pri njemu, so reveži. Jočejo se in pritožujejo. Najhujše sredstvo je zanj to, da noče izdati otrokom, ki so bili kakorkoli pri majskem slavlju, ali pa onim starišev, ki so se slavja udeležili, dovoljenje za prejem sv. birne. Kakšna čustva obdajajo pri tem prizade, ni treba še posebej poudarjati. Mislimo, da se to dogaja ob nevednosti pristojnih činiteljev, saj nima vendar nihče pravice do takih prepovedi. Vprašamo zato te činitelje, če jim je vse to znano, in če hočejo g. kaplana podučiti, da se ne sme tako grdo ravnati?

»Lepo življenje je bilo v stari Avstriji, ko smo lahko napravili iz delavca pajaca, ki se je obračal, kot smo hoteli, tako si mislilo naši tovarnarji. Izmed vseh se odlikuje firma Mally. O delavski organizaciji noče slišati. Organiziran delavec je pri njem hujskač, zato ven z njim, ven na cesto! To je tudi začel izvajati. Odpušča ljudi, češ, da so hujskači. Ljudje, delavci, trpini, uboga para, ki mu je leta in leta nosila kronce in zlatnike na kup, so sedaj, ko so se organizirali, »hujskači«, in radi tega morajo ven iz tovarne! Gospod! Zašli ste napačno pot! Povemo vam, da tako ne pojde! Posledice pripisite sami sebi in pa gospodu inženjerju. Dobro vemo, kakšne pravice imamo! Opozorjamo gosp. višjega obrtnega nadzornika, da se za to firmo zanima in jo podučiti, da tako postopanje z delavstvom ni korektno! Organizirano delavstvo je že sito hudomušnih burk. Gospodje, napravite sami konec temu! Delavci! Zavedajmo se, da smo izkoriščani! Ne trpimo, da bi se metalo naših sotrpilov na cesto! Mi imamo zatorej našo pravico, da smemo braniti našo in naših otrok obstoj! Zavednost, je podlaga našemu življenju, in radi tega strnimo naše organizacije od prvega do zadnjega, če tudi počasi srca našemu dobremu gospodu!

Kovorje pri Tržiču.

»Ljubi svojega bližnjega...« kadar pa kaj rabi, se obrni od njega! Tako razumeva gosp. župnik v Kovorju božjo zapoved. Revez tisti, ki od njega kaj potrebuje, pa ni njegov pristaš! Pri nas je ženska, ki ima enega otroka, je bolna in slaba in brez vsake podpore. Obrnila se je na županstvo, da naj ji nakaže podporo za preživljanje. Županstvo je izprevidelo njeno nujno potrebo, ter ji tudi takoj napravilo zadnevno prošnjo. Ali treba je bilo še župnikovega uradnega potrdila, kar ji je župnik na kratko odrekel. Radi tega se je podal k njemu eden naših sodrugov, da ga prosi za ubogo revo. Naletel pa je slabo. Gospod župnik je iz same svete jeze tisto prošnjo vrge ob tla, njemu pa pokazal vrata, češ, »s takimi ljudmi nimam ničesar opraviti!«

Zakaj je župnik nastavljen v občini? Kakšen božji namestnik je, če revežu v potrebi niti s svojim podpisom! Noče pomoči? Koliko časa mislite, da bomo to trpeli? Povemo odkrito, da je tega dovolj!

Dnevne vesti.

— Begunske podpore. Vlada v Ljubljani je sprejela načrt naredb, katera določa, da preneha pravica do zaostankov redne begunske podpore za čas pred 16. prosincem 1919 z dnem 20. maja 1919 in se izplačuje samo še zaostanki, ki so se do tega dne prisodili. Pravica do naknadne begunske podpore v zmislu § 9. drž. zak. z dne 31. decembra 1917, št. 15 ex 1918 ostane neizpremenjena. — Koroški begunci. Za oblačila bednim koroškim beguncem je dovolila vlada prispevek v znesku 20.000 kron.

O bivšem 17. pešpolku

smo prejeli nekaj važnih beležk: Dne 16. maja lanskega leta so bili v Judenburgu ustreljeni: deseterik Hafner, poddeseterik Možina in pešca: Štefanič in Dantovič, 18. maja pa četovodja Rogelj in pešec Hrahovina. O teh naših žrtvah se ni smelo takrat besedice pisati. Pri polku na

bojišču se je vpeljala po teh dogodkih še večja strogost. Vsak slovenski stotniški poveljnik je imel dodeljenega nemškega častnika za nadzorstvo. Še septembra meseca si je upal nemški bataljonski poveljnik prepovedati v častniški obednici govoriti slovenski. Kljub temu se je prebujala slovenska samozavest. Mladi slovenski častniki z moštvom so vedno bolj dvigali glave! Ko je hotelo ob polomu poveljstvo 3. zbor polk vreči v pogubo in si z njim kriti hrbet, je kar naenkrat zavrelo. Ker je moštvo zaupalo slovenskim častnikom, se je upor izvršil brez prelijanja krvi. In ko so slovenski častniki prevzeli poveljstvo, sta se disciplina in red precej vpostavila. Da se polk ni mogel vrniti v domovino, kriva je bila nesrečna usoda in pa to, da so Lah pri prelomu dano besedo in sklenjeno pogodbo. Razširjene so govorice, da je bil polk zapeljan in izdan po častnikih in da so bili le-ti pijani in se niso nič brigali za polk v kritičnem položaju. Prosim vso javnost, da se ljudje, ki tako govore, naznanijo meni, da po vrnitvi častniški zbor lahko obračuna z njimi. Kdor pa ima trdne dokaze za te težke obtožbe, naj jih predloži poveljstvu ljubljanske pehote. Prosim dalje, naj se dopolnje natančneji podatki o šestih Judenburških žrtvah (krstna imena, pristojnost, družinske razmere. Rogelj ima menda 9 nepreskrbljenih otrok.) Resnica je, ako bi se polk ne bil uprl, ali če se ne bi bil z Lah pogačal, bi se vsaj po večini tudi ne bil rešil, in bi se mu ne bilo celih 6 tednov dobro godilo, ko so drugi ujetniki lakote umirali. Ker si je v Rivi moštvo dobro opomoglo, po izpovedbah ubežnikov, tudi sedaj vsem naporom ujetništva krepko kljubuje. — Polk. župnik: M. Škerjanec, Ljubljana, Slomškova ulica 7. I. nadstropje.

— Opozorjamo na nocojšnji koncert Pirkove-Izvorove in Doubravske, ki se vrši v veliki dvorani hotela »Union« ob 8. uri zvečer.

— Učiteljem beguncem s Primorskega na znanje! Dne 17. aprila t. l. se je reorganiziral Odelek goriških učiteljev-beguncev v Klub primorskih učiteljev-beguncev. Izvoljeni odbor obstoja iz naslednjih članov: Fran Merljak, predsednik; Kristina Doljak, namestnica; Vinko Gregorič, tajnik; Fran Erjavac, Režika Pipan in Fran Strgar. — Ker hoče Klub urediti kataster vseh primorskih učiteljev-beguncev, naj se mu vsi kolegi in kolegije, ki tega do danes še niso storili, pri odseku javijo do 10. junija t. l. in sicer z osebno popisnico, ki naj vsebuje podatke o maturo, usposob. izpitu, o vseh dosedanjih nameščenjih ter natančni sedanjí naslov. — Klub bode večkrat prirejal tudi sestanke in razpravljali o naših aktualnih vprašanjih. Tovarishi in tovarišice, v vašem interesu je, da se teh sestankov udeležujete polnoštevilno. — Vse vloge naslavlajte: Klub primorskih učiteljev-beguncev, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13/55.

Abortus s posebnim ozirom na umetni abortus.

»Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani« je na svojem rednem mesečnem sestanku dne 24. aprila razpravljalo o splavu s posebnim ozirom na umetni splav. V daljšem referatu je referent orisal problem splavu s populacijsko-političnega, biološkega in strogo medicinskega stališča. Posebno važnost je treba pripisovati splavu v sedanjih časih, ker se iz velikih kulturnih centrov preseljuje tudi k nam omalovaževanje nosečnosti in kot posledica tega umetni splav. Kakšno stališče naj zavzame zdravnik v vprašanju umetnega splava, je odvisno edino in samo od doznanih znanstvenih naukov in od zakonite prepovedi umetnega splava, v kolikor ni življenje matere naravnost ogroženo. Ker so pa mnenja o strokovnih indekacijah še deljena, naj se zdravnik v vsakem takem slučaju posvetoje še z drugimi strokovnjaki. — Izčrpen referat o vprašanju splava izide v strokovnem medicinskem listu.

Drobno.

— Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« razpisuje tri nagrade v zneskih po 500, 300 in 200 K za tri najboljše izvirne, še neobjavljene moške zборе, na besedila domačih pesnikov. Komponirani morajo biti v modernem duhu, a ne v pretežkem slogu. Društvo bo nagradne skladbe dogovorno s skladatelji izdalo in si pridrži pravico prvega izvajanja. Nagrade bo prisodila en mesec po razpisnem roku posebna strokovna jurij. Skladbe naj se pošljejo najdalje do 30. junija 1919 na naslov: Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani, z imeni skladate-

ljev v priloženih zaprtih kuvertah. Svetuje se, da ne pošiljajo skladatelji skladb v rokopisu, temveč v prepisu.

— Česká obec v Ljubljani naznana svojim članom kakor tudi od njih vpeljanim gostom, da se vršijo redni sobotni sestanki začeni z dnem 24. t. m. v društveni sobi, pritrile na desno v »Narodnem domu«.

— Bolno-oskrbni stroški na Stajerskem. Vlada je odobrila predlog, po katerem se za območje deželne vlade za Slovenijo razveljavlja Stajerskim bolniškim blagajnam od deželnega odbora v Gradcu dovoljevanji 20% popust bolno-oskrbnih stroškov v deželnih bolnicah na Stajerskem.

— Zaprilega učiteljstva. Stalna nameščeno učiteljstvo ljubljanskih ljudskih šol se pozivlje, da pride v nedeljo, dne 25. maja 1919 o enajstih dopoldne v mestno dvorano na magistratu k zaprilegi.

— Muzej je odprl za splošen poseet vsako nedeljo od 10. do 12. ure dopoldne. Za korporativne posete (n. pr. šole, društva itd.) pa vsaki dan proti temu, da javijo zadevne korporacije svoj prihod vsaj 24 ur prej. — Ravnateljstvo.

— Najden denar. V četrtek je bila najdena na Zaloški cesti neka svota denarja. Izgubitelj jo dobi nazaj na Rimske cesti 18/I. levo, pri g. Gärtnerjevi.

— Zlato uro je našel g. Avgust Petrič, uradnik Mestne hranilnice ljubljanske. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi pri njem!

— Ukraden konj. Dne 21. t. m. dopoldne je bila iz dvorišča gostilne »Figovce« ukradena rujava, 7 let stara kobila z belo zvezdico na čelu, dalje vojaška oprema in kmečki voz z lestvicami. Lastnik ima okoli 6000 kron škode. Storiteli so trije, približno 25—28 let stari moški, od katerih je eden nosil sivo vojaško bluzo. Tatovi so se peljali po cesti s vozom proti Zalogu odnosno Lazam. Pred nakupom konja in voza se svari. Prodajalce naj se naznani najbližnji orožniški postaji.

— Nezasišena surovost. Pretepel je brez tehtnega razloga nek Biližij Ivan, stanujoč Hradskega vav 50, 10-letnega Rento Stanislava tako, da so ga starši, kateri stanujejo tudi v Hradskega vav 46 na ukaz zdravnika morali z rešilnim vozom peljati v deželno bolnico, ker ima pretresene možgane ter je krvavel iz nosa in ust. Biližij se bode zagovarjal pred sodiščem.

— Konj se je splešil na Bleiweisovi cesti Kržetu Lovrencu, posestniku. Vehar Ignac, delavec, je hotel dirjajočega konja ustaviti, kar se mu pa ni posrečilo, marveč ga je konj podrl na tla, pri čemur je Vehar zadobil lahke poškodbe na glavi. Konj je potem drvil naravnost v svoj hlev na Trnovskem pristanu 12.

— Fotograficne slike so v noči od 21. na 22. t. m. pokradli neznani zlikovci fotografu Bešterju na Fr. Jos. cesti št. 5. Razbili so šipo razstavljeno okna poprej ter s tem Bešterju napravili okoli 150 kron škode.

— Tatvina obleke. Obleka in sicer en črn suknič ter telovnik in hlače zelene barve je bilo ukradeni Pišek Mariji, stanujoča v Sp. Šiški, Celovška cesta. 1. Obleka, katera je vredna 400 K, se je sušila na prostoru za hišo in to priliko je porabil dosedaj nepoznan uzmovič, da je isto nemoteno odnesel.

— Tatvina. Lonec rdeče emailiran napolnjen z mastjo je bil od nepoznanega storilca ukraden Kogelj Mariji, stanujoča na Olincih št. 90, in sicer med tem, ko je bila ona odsona iz hiše. Škoda 62 K.

— Posledice neprevide voznje. Posestnik Edvard Vidergar iz Dr. tije pri Moravčih je vozil pred par dnevi v enovprežnim vozom po Poljanski cesti. V istem trenutku pridrdra voz mestne železnice od Ambroževega trga. Ker se Vidergar s svojim vozom ni mogel pravočasno iz tira ogniti, je zadel železniški voz v voz Vidergarja. Pri tej priliki je bil voz zvrten in konj težko poškodovan, tako, da je bil prepeljan v žilvinsko bolnico. Vidergar je pravočasno skočil z voza in se mu ni ničesar pripetilo.

— Slepar. Pod tem naslovom smo 19. t. m. opozorili na moža bolj visoke postave, širokega života, kateri je dne 18. maja po 12. uri v hotelu »Union« prosil Josipa Rehovec, da mu zamenja tisočak in ko mu je slednji 10 bankovcev po 100 K izročil, je slepar s tisočakom in z 10 bankovci izginil. Policiji v Ljubljani se je posrečilo tega slepara v osebi Milana Miliča, roj. 1868 v Nabrežini, kateri je nastopil tudi pod imenom Milan Mohorič, stanujoč v Šiški št. 62, aretovati. Medtem se je dogladno, da je Milič na gori navedeni našim vaš oseb osleparil. Prizadeti se pro-

sijo, da se prijavijo na policijskem ravnanstvu v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 22, II. nadstropje, soba št. 17.

Davek na samce... in samice brez davka.

... To je bilo v tistih časih, sinček, ko je obstojal davek na samce... To je bila nesreča za junaka, da se je moral poročiti in si je nakopal z obilnimi otroci vso tragiko svoje usode na glavo... To je bilo, sinček, vzrok tolikim in tolikim tragedijam... Tako bo pripovedovala babica svojemu vnučku ob zimskih večerih.

Kaj si mislite, če čujete, da namerava finančni minister obremeniti vsakega samca od 25. do 60. leta z davkom? Ali mislite, da se mu je ta vprašanje porodilo vsled tega, da bi samce prisilili, da se ženijo? Ali ga je pa k temu vodila zgolj finančna misel? Nameravati davek na samce naj donesla državi dohodek...

Mi, navadni zemljani, brez tiste finančne žilice — zjamo! Zakaj? Ker nam je že dolga! Neslanih »vico« smo že več slišali — tako tragično smešnih pa še ne!

Finančni minister je kalkuliral: »Denarja dobimo dosti, samci se bodo mogli, punce veselja poskakovali, država bo dobila čez leta na tisoče vojakov — narod se bo množil, da bo veselje... In kapitala naših denarnih magnatov ne bo treba tako strašno ogrožati, ker nam drugače strajkajo... Ergo, to je izvrstna ideja — ideja, ideja... Tako je finančni minister sanjal tisto noč, ko so mu izdatki tolikih milijonov za vojaštvo in načrt za enkratno odaje premoženja do 80% delali tolike preglavice in kradi mirno spanje. Drugi dan je ves vesel sedel k mizi, pa napisal načrt o davku na samce. Predložil ga bo narodnemu predstavništvu še jutri, da ga odobri!... Nikoli mu ni zaljtr tako teknil, ko danes! Pa kaj bi mu ne teknil! Saj je napravil nekaj, da reši državo finančno, in istočasno izboljša življenje, in istočasno izboljša življenje... No — lahko noč — daleč smo prišli!...

Tisto noč fant ni šel v vas k dekletu, ker se je bal, da bi ji morda povedal o davku na samce in bi ga ona že kot svojega moža objela. In potem bi se je morda res ne rešil...

»Nečuvno! Kaj se naj ženim? Na kaj? Ali naj si nakopljem še večje gorje na glavo z ženo in z otroci? In kje naj plačam davek? Saj se zase ne zaslužim, da bi se pošteno oblekel! Kje pa imaš pamet? Eh, že vem! Gospoda se spet muza! Vajuta je v nevarnosti! Pa še nekaj! Gospodje prav dobro vedo, da je oženjeni delavec potrpežljivejša in boljša vprezna živina kot samski delavec, ker je vprežen in priklenjen s svojo družino na tisto mesto, kjer je. Ni več toliko svoboden, da bi si izbral mesta! Vidiš, to je zvita politika! Znajo in ne znajo. V svetovni vojni je delavec že preveč trpel. Igrajo se z njim še sedaj kot s kvartami. Za starost ne poskrbe. To je gospodi zadnja briga. Vidiš! V švicah imajo starostni in onemoglostni pokojninski davek. To bi bilo seveda bolj umestno od finančnega ministra, če bi si umislil kaj takega in bi človek preko 60 let star, ali pa recimo tak, ki bi bil že pred temi leti nezmožen za delo, iz onega kar bi tak davek donesal, dobil pokojnino! Beračija bi se s tem silno omejila. — Davek na samce po mojem mnenju bo za državo prejel last kot pa korist. Postranski namen je v njem dober — t. j. da se povzdigne število družin — ali glavni namen je zgrešen, ker s tem ne bo rešeno prav nobeno socialno vprašanje in osebna svoboda to nazadnje tudi ni, če te to posredno sili v zakon. Mislim, da ne bodo slovenski fantje z davkom na samce prav nič zadovoljni, še manj pa kak revni, stari vdovci, ki živijo ob pičlih svojih pritrankih! — Dragi, zdaj se mi, kakor da živimo še v srednjem veku; recimo v tistih časih španskih inkvizitorjev, ko so siromake, ki so bili preoblastnim ljudem prebrihtni, mučili na natezovnicah, da so se udali. In danes te naš moderni demokratizem tudi nateza na natezovnico, samo na »moderniško« način, da ti s tem temboj stisne žep in te vklene v močno železo.

»In po mojem mnenju bodo tudi duhovniki plačevali davek na samce. Pa menda bodo našli tudi tu izgovore... No — lahko noč — daleč smo prišli!...

Tisto noč fant ni šel v vas k dekletu, ker se je bal, da bi ji morda povedal o davku na samce in bi ga ona že kot svojega moža objela. In potem bi se je morda res ne rešil...

Vestnik „Svobode“.

Telovadba, vsak torek za šolarje ob 6. uri. Za ostale ob 7. uri. Resljiva cesta — učiteljske.

Dramatika, vsak četrtek za šolarje ob 6. uri, za ostale ob 7. uri. Selenburgova ulica 6.

Petje, torek 27. t. m. v društvenih prostorih ob 8. uri.

Kultura.

Orkestralno društvo »Glasbene Matice«. Kot bistveno obstojni del društva »Glasbene Matice« se je osnovalo na ustanovnem zborovanju v nedeljo, dne 18. t. m. orkestralno društvo »Glasbene Matice« s sedežem v Ljubljani, kojega namen je gojiti resno inštrumentalno in prvi vrsti slovensko glasbo. Stavil se je poslovni red društva in izvolil začasni odbor. Društvo šteje že 100 članov in bo pričelo v najkrajšem času s skupnimi vajami v godalnem orkestru (gostil, viola, čelo, kontrabas) pod vodstvom dirigenta prof. Jerala, ki je bil dolgo vrsto let koncertni mojster na dunajski dvorni operi in v filharmoničnem orkestru. Ljubitelji glasbe, ki se čutijo zmožne sodelovati v orkestru, se kot novi člani lahko prijavijo pri imenovanem g. dirigentu tik pred skupnimi orkestralnimi vajami, ki se bodo vršile v veliki dvorani »Glasbene Matice« in se bodo razglašale na društveni deski v veži »Glasbene Matice«. Prva skupna vaja se vrši v petek, 30. t. m. ob 20. uri.

Gospodarstvo.

Reprezentanca trboveljske premogokopne družbe za območje krajevine SHS uraduje v Ljubljani. Knafljeva ulica 13 (Bleiweisova cesta 27).

Demonstracijo proti... skladbam g. Lajovica nameravajo baje prirediti na nocojšnjem koncertu Pirkove-Igorove in Guste Doubravske. Tako se vsaj govori. Priprani pa smo, da so to le govore. Kako pride od tega, da se radi ljubega ali neljubega incidenta pri gospodini... »Evelini« demonstrira proti... skladbam gospoda Lajovica, ki ima pač pravico imeti svoje nazore, kakor vsi dru-

gi. — Za nas so merodajne njegove skladbe, o katerih vlada nesporno mnenje, da so zares umetniško na izredni višini. In to je merodajno. Tako sodijo ljudje, ki imajo sicer tudi svoje nazore o »Evelinovi« zadevi, ki pa zato niso še izgubili duševnega ravnotežja. — Kaj ima vse to sploh opraviti z nocojšnjim koncertom? Upamo, da ostanejo govorice le govorice. Bodimo vendar pametni!

Koncert v Rimskih Toplicah nameran za 25. maja t. l. se ne vrši radi posebnih lokalnih razmer. Vrši se meseca junija. — Glasbeno društvo Zidan most.

Najnoveljša poročila.

Italijanski ministrski svet.

LDU. Lyon, 22. (Brezlično.) Italijanski ministrski svet, ki zboruje ob italijansko-francoski meji, je trajal skoro šest ur. Vršil se je v salonskem vozu iz Rima došlih ministrov. Vse dohode k vlaku je zaprl vojaški kordon. Po oficijelnem poročilu je ministrski predsednik Orlando tekotom seje v obširnem govoru razpravljal o delovanju italijanske delegacije v Parizu, ki jo je vodil neprestano duh onih izjav, katere je podala vlada v zbornici dne 29. aprila. V debati je opozarjal ministrski predsednik na resne težave, ki se porajajo povodom rešitve problema italijanskih narodnih interesov z ozirom na nasprotujoče probleme in interese drugih narodov. Ministri so bili končno uverjeni, da pridejo na gotovost do cilja, ako vzdrže v deželi strogo disciplino. Končno je ministrski svet konstatiral popolno soglasje med ministrskim predsednikom in italijansko delegacijo.

Čehoslovaška narodna skupščina.

LDU. Praga, 23. (ČTU.) Vlada predlaga načrt, da se obdači izražanje vodnih moči in sicer po 2 vinarja za konjsko silo na uro. Predlog poslanca Fučnega in tovarišev glede navlajanja cen in nerealne trgovine se odkazuje odseku, ki mora izdelati odgovor v 8 dneh. Nato pride zbornica na dnevni red in nadaljuje debato o načrtu ureditve gospodarskih in socialnih razmer legionarjev in njihovih družin. Poslanec Pík je omenil, naj se češka armada zgradi po miličnem sistemu. Govoril je tudi o cestnih demonstracijah v Pragi in trdil, da niso imele izzvalnega značaja. — Poročal je nato ustavni odsek, ki je predlagal nekatere izpremembe v začasni ustavi, katere so bile sprejete z dvotretjinsko večino.

Dvekronski bankovci na Češkem.

LDU. Praga, 23. (ČTU.) Finančno ministertvo javlja, da je vlada odredila 12. maja, da nihče ni dolžan sprejeti v plačilo eno- in dve-kronske bankovce za več kot za dvajset kron. Vsak višji znesek nad 20 kron, plačan v teh bankovcih, se smatra kot neplačan. To velja tudi za osebni promet v javnih uradih.

Nemrl v Pilskovu.

LDU. Moravska Ostrava, 23. (ČTU.) V Pilskovu so delavci demonstrirali proti draginji. Prišlo je do boja z vojaštvom in žandarmerijo. 1 ženska in 2 moška so mrtvi, 16 je ranjenih.

Aprovizacija.

Iz seje mestnega aprovizacijskega odseka. Nekateri peki peko zopet črn kruh. Pripomniti je, da peki niso dobili črne moke od aprovizacije, ampak so nakupili črno moko v prosti kupčiji. — Mestno aprovizacijo je pooblastila deželna vlada, da določa od časa do časa najvišje cene za kruh na ljubljanskem trgu. — Mestna pekarna bo pričela peči štruco iz bele ameriške moke. Štruca bo stala 2 K 40 vin., posamezni 6 dkg težki kosi 30 vin. Po teh cenah se bodo morali ravnati tudi peki. Zemlje, 6 dkg težke se ravnotako ne sme dražje prodajati v pekarnah kot po 30 vin. Po gostilnah in kavarnah so upravičeni prodajati 6 dkg težak bel kruh (zemlje) 40 vin. kos. — Makso Zalokar bo še znanprej razdeljeval kvas med trgovce in peke. Vendar pa ne smejo trgovci in peki v nadrobni prodaji dražje prodajati kvas kot po 16 K za kilogram. — Amerikanska komisija zahteva, da se za otroke določeni kakao kuhani razdeljuje med revno mladino. Za šole obiskajoče otroke do 14 leta se bo na kondenziranem mleku kuhani kakao razdeljeval v dnevni zavetščih in otroških zavodih. Revni, šole neobiskajoči otroci, dobe kakao, kondenzirano mleko in sladkor v blagu, ker je nemogoče kar naenkrat še za to mladce prirediti potrebne kuhinje. — V mestnih vojni prodajalnah se prodaja: belo moko 4 K 66 vin., koruzno moko 4 K 50 vin. in koruzni zdrob po 2 K 50 vin. Aprovizacija oddaja še znanprej trgovcem moko. — Na ljubljanskem trgu je neverjet-

Rudarska nesreča v Lazyh.

LDU. Moravska Ostrava, 23. (ČTU.) »Moravske Česky Dennik« poroča podrobnosti o rudarski nesreči v Lazyh: Dosedaj še ni mogoče dognati in popisati vse tragedije. Tudi včeraj so dohajala velike množice ljudstva, da bi se prepričale o obsegu katastrofe. Rešilna akcija je začela nekaj ur po katastrofi ter je trajala vso noč in drugi dan do večera. Škoda, ki jo je napravila eksplozija, še ni dognana, gotovo pa je, da je zelo velika. Skoro gotovo je, da tretji rov gori in bo treba tam rove zazidati, da se ogenj pogasi. Dosedaj so spravili iz rova 32 mrličev, ki so bili v rovi v času katastrofe. Menijo, da se bo število zvišalo na 80 do 90 rudarjev.

LDU. Moravska Ostrava, 23. (ČTU.) Danes je bil pogreb žrtve katastrofe v Lazyh. Pogreba so se udeležili zastopniki raznih uradov, vojaštvo, poljski Sokol, delavska telovadna društva, več sto deklic, zastopniki ententnih držav itd. — Pogrešalo še 64 rudarjev. Ranjeni in otrovani rudarji se počutijo dobro in so večinoma že zapustili bolnišnice ter se nahajajo v domači oskrbi.

Wilsonovi nasprotniki se razburjajo.

LDU. St. Germain, 23. Dunajski kor. urad poroča iz Washingtona: Pri vodilnih članih novega kongresa se prav krepko pojavlja Wilsonu nasprotna struja. Wilsonovi nasprotniki mu očitajo, da je skušal trgovski svet na ta način pridobiti za odobrenje pogodbe, da je dostavil ključulo, v zmislu katere naj postane pogodba pravomočna z ratifikacijo po treh zaveznikih državah. Ta ključula, o kateri so izvedeli v Washingtonu še le potom brzobjav iz Pariza, je zbudila v Washingtonu veliko nezadovoljnost. Wilsonovi nasprotniki trdijo, da bodo dežele, v katerih se bo pogodba nemudoma odobrila, imele nekatere trgovske koristi pred Ameriko. Wilson da je odgovoren za škodo, ki bi nastala vsled tega. V debati je protestiral Borah proti poizkusu, da bi se senatu odvzele ustavne pravice, ki mu gredo pri sklepi mirovne pogodbe. Johnson zahteva v posebni resoluciji, da se takoj objavi popolno besedilo mirovne pogodbe. Dosedaj objavljenemu izvodku ne more zaprati, ravno tako tudi ne drugim po vladi objavljenim dokumentom. Amerikanci da imajo pravico, da tudi natančno poznajo obveznosti, ki se prevzemajo v njihovem imenu.

Agitirajte za naše časopise!

na draginja glede zelenjave. Mestna aprovizacija prosi zato deželno vlado, da takoj določi za zelenjavo najvišje cene, ali da pooblasti aprovizacijo, da sama določa primerne cene. — Pri razdelitvi živih nalpotrebnejšim, se prihodnji torek dopoldne razdeljuje v mestni posvetovalnici izključno le koruzni zdrob in koruzna moka.

Amerikanska akcija za revne otroke. Kakor je bilo že objavljeno, namerava ameriška komisija zasnovati posebno akcijo za zboljšanje prehrane revnih otrok do 14. leta. Razdeljevalo se bodo sladkor, kakao, kondenzirano mleko in po možnosti tudi riž. Ker ni mogoče oddajati vsem otrokom kuhana jedila, bodo dobivali otroci v starosti od 1. do 6. leta nekuhana živila, za šolske otroke pa se bodo ta živila kuhala v dnevni zavetščih. V katerih zavetščih in kateri šolski otroci bodo dobivali kuhana jedila, določijo šolska vodstva v sporazumu z načelništvom dnevnih zavetšč. Šolski otroci dobe živila v dnevnih zavetščih brez vsajih izkaznic. Otroci od 1. do 6. leta pa bodo dobivali nekuhana živila iz aprovizacijske skladišča pri Mühleisnu. — Izkaznice za otroke od 1. do 6. leta dobe le stranke, ki pripadajo A- ali B-skupini ubožne akcije. Te izkaznice se bodo izdajale v mestni aprovizacijski pisarni na Poljanski cesti št. 13, I. nadst. po sledečem redu: Vsaka stranka mora prinesiti s seboj: 1. za otroke do 3. leta A- ali B-izkaznico ubožne akcije in pa zeleno izkaznico za otroke do 3. leta; 2. za otroke od 3. do 6. leta, pa A- ali B-izkaznico ubožne akcije in pa dokazilo (krstni

izpisek) da otrok ni manj kot 3 in ne več kot 6 let star; 3. na vrsto pridejo stranke z izkaznicami A ubožne akcije dne 27. maja dopoldne z B-izkaznicami št. 1 do 500 dne 28. maja; št. 500 do 1000 dne 30. maja; št. 1000 do 1500 dne 31. maja; št. 1500 do 2000 dne 2. junija; št. 2000 do 2500 dne 3. junija; št. 2500 do konca dne 4. junija, vsakokrat od 8. do 12. ure dopoldne. Če bodo mogoče upoštevali še otroke staršev drugih kategorij ubožnih akci. se pravočasno objavi. — Določenega reda se je strogo držati, ker radi skrajšanja aprovizacijskega osoblja in radi nepotrebnega postajanja ni mogoče delati nikakih izjem.

Nadrobno prodajo prekajenega blaga. Vnovčevalnica za živino in mast, bo prodajala od ponedeljka, 26. t. m. dalje v svojem lokalu na Sv. Jakoba trgu — ljudska mesnica — vsak dan od 2. do 6. ure popoldne prekajeno blago — meso in mesne izdelke — konzumentom za lastno potrebo brez izkaznic. Cene blaga so razvidne iz današnjega inserata, oziroma bode cenik nabit tudi v prodajalni.

Moka se prodaja brez izkaznic od ponedeljka, 26. maja naprej v sledečih vojni prodajalnah: 1. v Gosposki ulici, 2. v Prešernovi ulici, 3. na Bregu, 4. na Sretem trgu, 5. v Šolskem drevoredu, 6. v Kolodvorški ulici (Balašič), 8. na Tržaški cesti (Beden), 8. na Marije Terezije cesti, 9. na Sv. Petra cesti (Podboj).

Cena aprovizacijski moki. Kilogram ameriške moke stane 4 K 66 vin., kilogram koruznega zdroba 2 K 50 vin. in kilogram koruzne moke 1 K 50 vin. — Papirne vrečke morajo prinesiti stranke s seboj.

Člani vojne zveze dobe moko in koruzni zdrob v konzumih.

Mirovna pogodba z Nemčijo.

(Dalje.)

Odlogi.

Minimalni odlog enega leta od uveljavljanja pogodbe se dovoli v vseh signatarnih deželah za izvršitev formalitet, plačilo davkov itd., z ozirom na zakonodajo vsake dežele, v svrhu ohranitve pravic obrtnih lastnin, ki so obstojale že 1. avgusta 1914 ali pridobitve pravic, ki so se zahtevale med vojno.

Razdobje med 1. avgustom 1914. in uveljavljanjem pogodbe, se ne bo vpoštevalo v odlogih, ki so določeni za izkoriščanje patentov ali uporabo varstvenih znakov, in roki, ki niso potekli 1. avgusta 1914. bodo podaljšani za dve leti po uveljavljanju mirovne pogodbe.

Roki glede lastnin, ki so bili ugotovljeni po Unijski konvenciji leta 1883, za deponiranje patentov, varstvenih znakov ali načrtov in so že tekli 1. avgusta 1914. in roki, ki bi bili lahko nastopili med vojno, bodo podaljšani za šest mesecev po uveljavljanju mirovne pogodbe s pridržkom pravice neinteresiranih tretjih.

Nobeno postopanje s te ali od one strani ni dopustno glede obrtniških, literarnih ali umetniških lastnin proti ponarejkom, ki so se dogodili med napovedjo vojne in uveljavljanjem mirovne pogodbe.

Pogodbe.

Dovoljene pogodbe, sklenjene pred vojno med pripadniki zveznih in prijateljskih držav in med nemškimi pripadniki, se smatrajo kot razveljavljene od napovedi vojne. Beneficijarji teh pogodb pa bodo imeli pravico, da zahtevajo v teku šestih mesecev novo dovolilo. Če se ne zjedinijo, bodo pogodi ugotovljeni po kompetentnih sodiščih zveznih in prijateljskih držav, če gre za pravice, ki so bile dosežene pod zakonodajo teh dežel, ali po mešanem sodišču, če gre za pravice, dobljene pod nemško zakonodajo.

(Dalje prih.)

Izdajatelj: Josip Petelan.

Odgovorni urednik:

Rudolf Golouh.

Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

GOSPODARSKA PISARNA

Dr. Ivan Černe

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6. poslojpe LJUDSKE POSOJILNICE.

daje nasvete v vseh gospodarskih zadevah in premoženjskih vprašanjih; izposljuje posojila, posreduje prodajo in nakup vrednostnih papirjev in tujega denarja, posreduje pri prodajah in nakupih vseh posestev, izvršuje celotno in oglede. Promet s Ameriko. Edina pisarna te vrste v Jugoslaviji.

Uraduje od 8.-1/2 ure dop., od 3.-5. ure pop. Vprašajte s pismom. Znamka!

VABILO
rednemu občnemu zboru
mesarske zadruge v Ljubljani,
ki se bo vršil
v nedeljo, dne 25. maja 1919
ob 10. uri dopoldne
v mali dvorani „Mestnega doma“.
Vabilo se vsi redni člani ter tudi
mesarji iz ljubljanske okolice.
Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnika.
2. Odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Računsko in blagajniško poročilo.
4. Pristop k „Društvu slovenskih obrtnikov“.
5. Včlanjenje okoliških mesarjev.
6. Določitev zadružnih pristojbin (članarine).
7. Slučajnosti.
8. Nedeljski počitek.

Andrej Marčan,
t. j. načelnik.

Razglas.

Vsi posestniki parnih kotlov, ki so pod državnim nadzorstvom, se pozivljajo, naj nemudoma, najkasneje do 15. junija t. l., naznanijo pristojnemu komisarju (vidi Razglas št. 44/12 — II. poverjeničstva za javna dela, uradni list št. LXXXIII. z dne 29. aprila t. l.) sledeče podatke:

1. Koliko parnih kotlov posedujejo.
 2. Ali so le-ti v obratovanju.
 3. Datum zadnje revizije oziroma zadnje preizkušnje z vodnim pritiskom po državnem komisarju.
- One tvrdke, ki so člani družbe »Dampskesseluntersuchungs- und Versicherungsgesellschaft a. O. na Dunaju« se obenem opozarjajo, da se obračajo, kakor odslej tudi nadalje v vseh zadevah, tikačih se njih parnih kotlov, na zastopnika zgoraj omenjene družbe, inšpektorja Filipa Bubak-a v Gradcu.

Gradbeno ravnatelstvo v Ljubljani.
Gradbeni ravnatelj:
inž. Klnar.

Drva

meterska in na drobno klana,
suha, trda in mehka v vsaki
množini,

Apno

na cele vagone oddajo po
dnevni cenah

F. & A. Uher,
Ljubljana.

Pisarna: Šelenburgova ulica št. 4.
Zaloga: Slomškova ulica št. 12.
Telefon št. 117.

Trboveljska premogokopna družba
sprejme proti takojšnemu vstopu
»**gospodično**«

zmožno popolnoma stenografije, strojepisja,
slovenskega jezika v govoru in pisavi. Refle-
ktantje zmožne tudi hrvaškega jezika imajo
prednost. Predstaviti se je osebno pri repre-
zentanci zgoraj imenovane družbe v Ljubljani,
Knafova ul. 13 in sicer od 11—12 dop. in
do 3—5 popoldne.

Sprejmeta se dva
stavbena risarja

za čas gradbenih del pri rudniku v Rajhen-
burgu. Reflektantje morajo imeti odgovarja-
jočo prakso pri uporabi graditve in merjenja
železnice. Tozadevne prošnje je vpošlati do
najpozneje koncu meseca maja na reprezen-
tanco trboveljske premogokopne družbe v
Ljubljani, Knafova ulica 13. Istim je priložiti
prejete izpise, navesti je treba v prošnji
plačilne pogoje, osebne podatke in reference.

Prva slovenska kavarna.

Kavarna „Central“

v Mariboru, Gosposka ul. 21

(lastnik Gjuro pl. Valjak)

se priporoča jugoslovanskemu občinstvu.

Prva slovenska kavarna.

SLOVENCII!

Nezmerno pijančevanje je naša narodna sramota in poguba.
Poraza na Koroškem je v prvi vrsti krivo popivanje in ne-
mravnost med vojaštvom.

Pijanci in nezmerni pivci so grobokopi naroda.

Kako se morete vendar pri tej narodni nesreči in vse-
stranski stiski še veseliti in razgrajati!

Sramota pijancem! Sramota tistim, ki iz umazane dobička-
željnosti dajejo piti do pijanosti!

Ce hočemo živeti, napovejmo na celi črti boj nezmernosti
in vsej razuzdanosti! Ce ne, uničili nas bodo naši so-
vražniki in uničili se bomo sami.

Kurjač za okrožno peč s
strojnim obratom

se takoj sprejme. — Ponudbe naj se pošljejo na

Opekarno Mengeš, Milan Jenčič in drugi,
Mengeš (Kranjsko).

Prekajevalnica.

Vnovčevalnice za živino in mast v Ljubljani
bo prodajala

od 26. maja dalje vsak dan od 2. do 7. ure popoldne v njeni
»Ljudski mesnici« na Sv. Jakoba trgu naslednje izdelke:

Hrenovke in safaladi	za 1 kg K 18,
praško salami (brunšvicko)	16,
pariško salami	22,
svežo ljubljansko salamo	22,
suho ljubljansko salamo	26,
stlačenko	12,
kranjske klobase	28,
vojne klobase	5,
prekajeno svinjsko meso	24,
praško šunko	28,
prekajeni špeh	30.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. do 12. ure
dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne, v sobotah in dnevih pred
prazniki pa od 8. do 1. ure popoldan in jih obrestuje po čistih

3 %

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo
polletno. Večje in nestalne vloge se obrestujejo po dogovoru.

Posojila daje svojim zadružnikom proti vknjižbi, na osebni
kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice
se eskomptujejo bo bančni obrestni meri.

Stanje vlog je bilo koncem leta 1918 1¹/₂ milijonov kron.

Rezervni zakladi znašajo okoli nad 50.000 K.

Pohištvo

za delavska stanovanja iz mehkega lesa. Spalne
sobe, jedilnice, sobe za gospode, vseh vrst lesa
in oblik. Kuhinjske opreme, železno pohištvo,
tapetniške oprave zelo poceni v trgovini pohištva

Karl Preis, Maribor, Stolni trg štev. 6.
Nakup neprisljen! Ceniki zastoj!

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu

ustanovljena od mestne občine Zagreba leta 1884

sprejema

v elementarnem in življenjskem oddelku

vsakovrstna zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji in naj-
modernejšimi tarifi.

Zahtevajte prospekte

katere pošilja in daje vsa potrebna pisma in ustmena pojasnila

Glavno zastopstvo za Slovenijo,
Stari trg št. 11 Ljubljana Stari trg št. 11.

Sprejemamo sposobne potnike in zastopnike, katerim se nudi prilika velika zaslužka.

Začetek
zdravi-
liške
I sezi je!

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA
Vsi zdraviliški pripo-
močki na razpolago. Zi-
vila so preskrbljena. Prospekte
razpošilja in na vprašanja odgovarja

15.
maja
— 1919 —

Ravnateljstvo državnega zdravilišča

ROGAŠKA SLATINA

- Leniki se zdaj ne dobijo -

- IVAN JAX in sin -

LJUBLJANA Dunajska cesta štev. 16, LJUBLJANA

Sivalni stroji in stroji za pletenje. Izborna konstrukcija
in elegantna izvršitev
iz tovarne v Linzu. Ustanovljena l. 1867. Vezenje pončuje
brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“ KOLESKA iz prvih tovarov
Dürkopp, Styria, Waffelnrad.

Priporočamo **tvrdko Jos. Petelinec,**
Šivalni stroji za vsako Ljubljana,
obrt in rodbinsko rabo Sv. Petra nasip št. 7.

ter posamezni deli, igle, olje, potrebščine za šivilje in galanterijo.

Lepa polt Ilea in rok donaša nje lastnikom mnogo
prednosti tako v zdravstvenem kot v
družabnem pogledu. Fellerjevo popolnoma neškodljivo, preiz-
kušeno „Elsa“ mazilo za varstvo in nego kože odstranjuje ne-
čistočo kože, zajede, otekline, varuje proti ogrobelosti, pegam,
vetru, gubam, madežem itd. — Lončič močnejše vrste 6 kron.
Ovoji in poštnina se posebej zaračuna, vendar najceneje.

Mesto škodljivih mil vzemimo za
lice Feller-
jevo lilično mlečno milo „Elsa“, koje je tudi danes najceneje,
vendar iste dobrote in neškodljivosti kot pred vojno. Boljšega
in finejšega mila za nego kože si danes ni možno misliti.

Bujne lase moremo doseči samo s Fellerjevim
„Elsa“ Tanolina mazilom za rast
las. Učvrštuje kožo na glavi, prepreči plešo in prerano osive-
lost. Lončič močnejše vrste 6 kron. Ovoji in poštnina se računa
posebej in najceneje.

Za vsakdanjo nego telesa
Fellerjevo „Elsa“ toaletne pastile za umivanje telesa, otroče
kopelji, kot ustna voda itd. Cena kartonu 1 krono 50 vin.

Jemljite seboj in nosite vedno v žepu
bolečine lajšajoči, hladeči
in osvetojuči Fellerjev „Elsa“ mentolni drček (Migränstift). V
leseni zaklopi 1 krono 50 vin. Izvratno proti glavobolu, mi-
greni, rabi se proti ubodom in vrezom. — Voda za oči (col-
lyrium) 2 K 50 v. — Kapljice proti zobobolu 2 K 50 vin. —
Pravi zagorski prsni sok proti kašlju steklenica 4 krona. Fran-
covka v steklenicah po 6 kron in 16 kron.

Za želodec prava švedska tinktura, velika
steklenica 10 K, balzam (melem)
mala steklenica 2 kroni.

Kurja očesa

odstrani brez bolečin Fellerjeva turistovska tink-
tura „Elsa“ (tekočina) s čopičem 3 krona in
turistovski obliž po 3 krona in 1 krono 50 vin.

Proti potenju telesa in nog Fellerjev „Elsa“-prašek
s pršnikom K 1-50. Redni prašek za govedo obljubljen davno znana in po-
vpraševana vrsta se zopet dobiva. Ovojček 2 K. Ovoji in poštnina se vedno računa
posebej in najceneje, kolikor več se naenkrat naroči, tem več se prihrani. — Naroča
se pri lekarnarju **Evgen V. Feller, Stubica**, Elsa trg 252 (Hirvaško Zagorje).

